

ЄВРОПЕЙСЬКА РАМКА ЯКОСТІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

За матеріалами
експерток Команди
підтримки реформ МОН

Тема важливості та необхідності доступу до якісної дошкільної освіти сьогодні є ключовою як в Україні, так і у світі. Зокрема, відповідно до Стратегічного плану діяльності Міністерства освіти і науки України, якісна та доступна дошкільна освіта є пріоритетом №1.

25 вересня 2015 року на генеральному саміті ООН було затверджено підсумковий документ «Перетворення нашого світу: порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року», в якому одним із завдань є забезпечення доступу до дошкільної освіти.

«...Ціль 4. Забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх...». Завдання 4.2. деталізує ціль: «...Забезпечити доступність якісного дошкільного розвитку для всіх дітей...».

Доступ до якісної дошкільної освіти має позитивні довгострокові соціальні та економічні наслідки:

- нівелює різницю у знаннях дітей на початку шкільного навчання;
- має вплив на результати навчання дітей з мовлення та математики у шкільні роки;
- зменшує ризик передчасного завершення навчання у школі.

Разом з тим, визначення якості багатогранне та може включати різні параметри.

У 2011 році, щоби відповісти на запити суспільства та країн-членів ЄС, Європейська комісія розпочала процес з розширення доступу та підвищення якості дошкільної освіти. Складовою цього процесу стало формування Тематичної робочої групи з питань дошкільної освіти.

Проаналізувавши системи дошкільної освіти країн Європейського союзу, було виокремлено три фундаментальні цінності:

- цінність дитинства, дитини та її права голосу;
- участь батьків як повноправних учасників освітнього процесу;
- єдине бачення «якості» дошкільної освіти.

Метою роботи цієї групи було, на основі крос-культурного підходу, напрацювати єдине бачення якості дошкільної освіти та розробити пропозиції щодо її підвищення. До робочої групи були включені експерти дошкільної освіти та представники урядів, що відповідають за формування політики.

Робоча група визначила 5 складників якості дошкільної освіти та 10 загальних рекомендації щодо роботи з ними:

Доступ до дошкільної освіти

1. Послуги дошкільної освіти фізично та економічно доступні для всіх сімей та їхніх дітей.
2. Заклади дошкільної освіти заохочують до участі, інклюзивні та приймають різноманіття.

Педагогічні працівники

3. Висококваліфіковані працівники, які ініціюють власне постійне навчання та перепідготовку з метою виконання професійних функцій.
4. Сприятливі умови праці, включно з професійним керівництвом, які створюють можливості для спостереження, роздумів, планування, колективної роботи та співпраці з батьками.

Навчальна програма

5. Навчальна програма, заснована на педагогічних цілях, цінностях і підходах, які дозволяють дітям повністю реалізувати свій потенціал на основі комплексного підходу.
6. Навчальна програма, яка потребує від педагогічного персоналу співпраці з дітьми, колегами і батьками, рефлексії щодо власної діяльності.

Моніторинг та оцінювання

7. Моніторинг та оцінювання дозволяють отримувати інформацію на відповідному місцевому, регіональному та/або національному рівні з метою постійного підвищення якості політики і практики.

8. Моніторинг та оцінювання відповідають найкращим інтерсам дитини.

Управління та фінансування

9. Усі сторони в системі дошкільної освіти мають чітке розуміння своєї ролі і обов'язків, усвідомлюють, що вони повинні співпрацювати з організаціями-партнерами.

10. Законодавство, регулювання та/або фінансування сприяють прогресу у частині забезпечення юридичних прав на фінансування чи субсидію дошкільної освіти, результати постійно висвітлюються усім зацікавленим сторонам.

